

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lutego 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał K. B. prawo do emerytury od dnia 10 listopada 2017 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zaś emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi - 307631,26 zł,

- średnie dalsze trwanie życia wynosi – 219,60 miesięcy,

- wyliczona kwota emerytury – 1400,87 zł.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: (...),26/219,60 = 1442,62 zł.

Po waloryzacji od 1 marca 2018 r. – 1442,62 zł.

Wypłata świadczenia zostaje zawieszona, gdyż wnioskodawca pobiera emeryturę z MSWiA.

/decyzja – k. 25 – 26 akt ZUS/

K. B. uznał powyższą decyzję za krzywdzącą i w dniu 23 marca 2018 r. złożył od niej odwołanie. Wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w części dotyczącej zawieszenia wypłaty emerytury i przyznanie prawa otrzymywania przyznanej emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS jako drugiego świadczenia obok emerytury przyznanej na mocy decyzji Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o ustaleniu prawa do emerytury policyjnej z dnia 12 marca 1996 r. na podstawie ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, /odwołanie – k. 3 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie i podniósł, że ubezpieczony pobiera emeryturę z MSWiA od dnia 1 marca 1996 r., do której w wysłudze emerytalnej oprócz okresów służby uwzględnione zostały okresy aktywności zawodowej po zwolnieniu ze służby. /odpowiedź na odwołanie – k. 24/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca K. B. urodził się w dniu (...) /okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 12 marca 1996 r. Zakład Emerytalno – Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przyznał wnioskodawcy K. B. emeryturę policyjną od 1 marca 1996 r. Został zwolniony ze służby 29 lutego 1996 r. Wskazano, że emerytura z tytułu wysługi lat według zestawienia wyniosła 58,64% podstawy wymiaru (nie więcej niż 75% tej podstawy) tj. kwotę 1171,19 zł. Emeryturę podwyższono o 15% podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą (tak aby z tym zwiększeniem nie przekroczyła 80% tej podstawy) tj. o kwotę 299,59 zł. /decyzja – k. 9 – 10/

Decyzją z dnia 4 czerwca 2001 r. Zakład Emerytalno – Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na wniosek K. B. z dnia 31 maja 2001 r. zaliczył ubezpieczonemu do wysługi emerytalnej okres pracy po zwolnieniu ze służby w Banku (...) S.A. w Ł. od 1 listopada 1996 r. do 31 maja 2000 r. z wyłączeniem okresu nieskładkowego (tj. 3 lata, 6 miesięcy i 24 dni). Wskaźnik wysługi emerytalnej wyniósł 63,19%, natomiast wraz z podwyższeniem emerytury

z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą w Policji tj. 15% łącznie wysługa stanowiła 78,19%. Powyższą decyzją naliczono wyrównanie świadczenia od 1 lutego 2001 r. do 30 czerwca 2001 r.

Następnie decyzją z dnia 10 maja 2002 r. Zakład Emerytalno – Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na wniosek K. B. z dnia 9 kwietnia 2002 r. zaliczył ubezpieczonemu do wysługi emerytalnej okres pracy po zwolnieniu ze służby w (...) Ochrona Sp. z o.o. od 1 czerwca 2000 r. do 28 lutego 2002 r. (tj. 1 rok, 8 miesięcy i 28 dni). Wskaźnik wysługi emerytalnej wyniósł 65,46%, natomiast z podwyższeniem emerytury z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą w Policji nie więcej niż 80%. Powyższą decyzją naliczono wyrównanie świadczenia od 1 lutego 2002 r. do 31 maja 2002 r. /pismo – k. 14/

Po zwolnieniu ze służby ubezpieczony kontynuował zatrudnienie:

- w okresie od 1 listopada 1996 r. do 31 marca 1997 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w Powszechnym Banku (...) w Ł.,
- w okresie od 1 kwietnia 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Banku (...) SA w Ł.,
- w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 maja 2000 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w Banku (...) SA,
- w okresie od 1 czerwca 2000 r. do 13 listopada 2003 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Ochrona Sp. z o.o.,
- w okresie od 14 listopada 2003 r. do 30 września 2016 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w (...).

/świadczenia pracy – k. 5, 6, 7 akt ZUS/

Zakład Emerytalno – Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zaliczył do wysługi emerytalnej okresy zatrudnienia wnioskodawcy po zwolnieniu ze służby w Policji:

- od 1 listopada 1996 r. do 19 stycznia 1999 r.,
- od 28 stycznia 1999 r. do 8 lipca 2002 r.,
- od 3 stycznia 2003 r. do 25 lutego 2007 r.,
- od 6 marca 2007 r. do 15 stycznia 2010 r.

/pismo – k. 22 akt ZUS/

Ubezpieczony w dniu 15 listopada 2017 r. złożył do ZUS wniosek o emeryturę. /wniosek – k. 1 – 3 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy oraz aktach rentowych dotyczących K. B..

Stan faktyczny był między stronami – w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy – w całości bezsporny, natomiast strony wywodziły z niego odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. B. jest nieuzasadnione i podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że w rozpoznawanej sprawie nie ma sporu między stronami co do tego, że wnioskodawca nabył prawo do emerytury wypłacanej mu następnie przez MSWiA w oparciu o odrębne przepisy, jak również (samo) prawo do świadczenia emerytalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Spór w istocie sprowadza się do interpretacji przepisów i ustalenia czy wnioskodawca jest uprawniony do pobierania jednocześnie obu tych świadczeń.

Zbieg prawa do świadczeń oznacza sytuację, w której jedna osoba spełnia warunki do otrzymania więcej niż jednego świadczenia.

W myśl art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2018 r., poz. 1280 ze zm.) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

Przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. (art.95 ust.2 ustawy)

W myśl art. 2 ust. 2 cytowanej ustawy, świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach.

W myśl z kolei przepisu art.7 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2018 r., poz. 132), w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia przewidzianego w odrębnych przepisach nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom policyjnym.

Z cytowanego art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej niewątpliwie wynika – jako zasada prawa ubezpieczeniowego – prawo do pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie.

Regułą jest więc, że zbieg prawa do kilku świadczeń określonych w ustawie rodzi dla organu rentowego obowiązek wypłaty tylko jednego – wyższego świadczenia.

Zainteresowanemu przysługuje jednak wybór, jeżeli zażąda wypłaty niższego świadczenia, żądanie będzie musiało zostać uwzględnione.

Jeżeli zainteresowany nie złoży żadnego oświadczenia w tej kwestii, organ rentowy kontynuuje wypłatę świadczenia wyższego.

Zainteresowany może w każdym czasie zażądać zmiany świadczenia wypłacanego na inne, również przysługujące.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 kwietnia 2012 r., I UK 390/11 uznał, że „zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego (art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości (art. 32 Konstytucji RP)”.

Mając na względzie treść powołanych przepisów należy wskazać, że przy zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS z prawem do świadczeń emerytalno-rentowych przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, zastosowanie znajdzie reguła wyrażona w art. 95 ust. 1. W art. 95 ust. 2 wyróżniono przypadek wyjątkowy, zachodzący w sytuacji obliczenia emerytury wojskowej lub policyjnej na zasadach określonych w – odpowiednio art.15a albo 18e ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych lub w art.15a lub art.18e ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej.

Zastosowanie wykładni gramatycznej prowadzi do wniosku, że w powyższej sytuacji regulacja art. 95 ust. 2 w związku z ust. 1 zostaje wyłączona.

Innymi słowy tylko w razie zbiegu świadczenia z FUS oraz emerytury obliczonej „według zasad” wskazanych w art. 95 ust. 2 (czyli w odniesieniu do emerytury funkcjonariusza z art. 15a, tj. przyjętego do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a w odniesieniu do emerytury funkcjonariusza z art. 18a, tj. przyjętego do służby po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r.) – przysługuje uprawnienie do łącznego przyznania świadczeń.

Nie budzi żadnych wątpliwości, że w niespornych okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy wspomniany wyjątek nie dotyczy odwołującego.

Zatem poza wyjątkiem przewidzianym w treści ust. 2 art. 95 ustawy kwestie zbiegu prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS z prawem do świadczeń emerytalnych funkcjonariuszy przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, rozstrzyga się zgodnie z powszechnymi regułami ustawy o emeryturach i rentach z FUS i tzw. zasadą jednego świadczenia wyrażoną w cytowanym już przepisie art. 95 ust. 1.

Zagadnieniem zbiegu prawa do świadczeń (na kanwie stanu faktycznego dotyczącego żołnierzy zawodowych) zajmował się Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 8 maja 2012 r. II UK 237/11 wyraził pogląd, że: „zasada pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń (art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) dotyczy również zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w tej ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r., Nr 8, poz. 66 ze zm.).

Z uwagi na powyższe do wnioskodawcy będzie odnosiła się ogólna zasada wyrażona w art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którą w razie zbiegu uprawnień do dwóch świadczeń, zainteresowanemu przysługuje prawo wyboru świadczenia.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy na postawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

K.K.-W.